

## WOORDEN RADEN

| Categorie                        | Keuzes                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Titel</b>                     | Woorden raden – Woorden roaden - Guessing words                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Doelstelling</b>              | In deze activiteit raden leerlingen woorden in verschillende talen op basis van hints van de leerkracht. Zo ontdekken zij woorden die hetzelfde zijn qua vorm en betekenis (cognaten) in het Nederlands en Gronings en eventuele andere talen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Groep(en)</b>                 | Middenbouw                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Vak</b>                       | Taal(en) algemeen<br>Duits, Gronings of Nederlands (Taal)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Duur</b>                      | 30 minuten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Link met curriculum</b>       | Taalbeschouwing<br>Kennis over meertaligheid algemeen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Talen</b>                     | Gronings, Nederlands, Gronings, Engels, aanwezige talen in de klas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Link met FREPA</b>            | Bewustwording van eigen talen en de talen in de omgeving<br>Kennis over taalverschillen (woordenschat en zinsbouw)<br>Taalleerstrategieën                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Vaardigheden</b>              | Luisteren, lezen, spreken, schrijven                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Theoretische onderbouwing</b> | Taalbewustzijn/language awareness, taalvergelijking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Beschrijving activiteit</b>   | <p><b>Stap 1 – klassikale uitleg</b><br/>Vraag welke talen de leerlingen thuis spreken en schrijf deze talen als aparte kolommen op het bord. Als het Gronings niet genoemd wordt, kan deze taal door de leerkracht worden toegevoegd. Afhankelijk van de situatie in de klas kan het Duits of Engels ook worden toegevoegd.<br/>Leg uit dat bij deze opdracht de leerkracht een hint geeft en de leerlingen moeten raden welk woord de leerkracht bedoeld in de talen die op het bord staan.</p> <p><b>Stap 2 – klas verdelen</b><br/>De klas kan verdeeld worden in aparte groepjes voor de verschillende talen of juist in groepjes waarbij leerlingen andere talen spreken.</p> <p><b>Stap 3 – het spel spelen</b></p> |

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                   | <p>De leerkracht geeft hints en de groepen schrijven hun antwoorden op een blaadje.</p> <p><b>Stap 4 – nabespreking</b></p> <p>Na de laatste hint worden de antwoorden klassikaal besproken en worden overeenkomsten en verschillen tussen de verschillende talen besproken: wat lijkt veel op elkaar, welke talen lijken het meest op elkaar, etc.</p> |
| <b>Materialen</b> | Werkblad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Tips</b>       | Stimuleer zoveel mogelijk gemengde groepen qua taalniveau Gronings en Duits zodat leerlingen van elkaar kunnen leren.                                                                                                                                                                                                                                   |

# Werkblad 1 – WOORDEN RADEN

- 1      Hint: veel gegeten fruit in groen, geel, of rood  
Nederlands    appel  
Gronings      appel/abbel  
Duits          Apfel  
Engels        apple
  
- 2      Hint: het tegenovergestelde van zuur is...  
Nederlands    zoet  
Gronings      zuit  
Duits          süß  
Engels        sweet
  
- 3      Hint: met een zadel kan je op dit dier rijden  
Nederlands    paard  
Gronings      peerd  
Duits          Pferd  
Engels        horse
  
- 4      Hint: het zit aan je handen en je voeten en je kunt het lakken  
Nederlands    nagel  
Gronings      noagel  
Duits          Nagel  
Engels        nail
  
- 5      Hint: het zit in het midden van je hoofd en je kunt ermee ruiken  
Nederlands    neus  
Gronings      neuze  
Duits          Nase  
Engels        nose
  
- 6      Hint: op een klok zie je de...  
Nederlands    tijd  
Gronings      tied  
Duits          Zeit  
Engels        time
  
- 7      Hint: apen lusten dit fruit graag  
Nederlands    banaan  
Gronings      banaan  
Duits          Banane  
Engels        banana

- 8      Hint: dit dier is zacht, wollig en wit, bruin of zwart  
Nederlands    schaap  
Gronings      schoap(e)  
Duits          Schaf  
Engels        sheep
- 9      Hint: mensen wonen hierin, het heeft muren en een dak  
Nederlands    huis  
Gronings      hoes/huus  
Duits          Hause  
Engels        house
- 10     Hint: dit gele product lusten veel Nederlanders graag op hun brood  
Nederlands    kaas  
Gronings      kees/keze  
Duits          Käse  
Engels        cheese